

REDACȚIA

Impr. Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Anstro-Ungaria:
 un an 20 cor. pe 1/4
 și 10 cor.; pe 1/4 de an
 5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
 Tril de Duminecă pe an
 — 4 coroane.
 Pentru România și
 străinătate pe an:
 40 franci.

Manuscripte nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Sortisori nefrancați nu se
 primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Ardelenii

și

Academia Română.

(L). Pentru a scoate în relief că Academia din București este a tuturor Românilor, chiar dela înființarea acestei înalte instituții culturale s'au ales între membrii fondatori și Români în afară de frontariile României. Ear d'atunci încoace locul ramas vacant prin moartea vre-unui Român de dincoace de Carpați s'a împlinit întotdeauna cu un Român tot de prin părțile noastre.

Desigur, trebuie să fim și le suntem mulțumitori fraților nostri din țară pentru această condescendență. Ceea-ce nu ne poate împiedica însă de a le atrage atenția asupra vre-unei alegeri care nu ni-se pare norocoasă.

O astfel de alegere a fost aceea a dlui cavalier de Pușcariu, alias „Ioan dela Buceci”, asupra căreia încă revenim numai acum, o facem pentru-că înainte, când s'a făcut alegerea, nu aveam încă probă despre sensul ce această alegere a făcut în tot Ardealul.

Dacă tabăram adică numai noi asupra lui Ioan dela Buceci, a cărui loc nu poate fi între academicieni, ci între pornografi cei mai ordinari, s'ar fi zis că o facem din răutate, din considerațiuni subiective.

Acum însă avem ca mărturie scrisese „Tribunei” din Sibiu, care, desigur, nu poate fi învinuită că de când e în mâinile d-lui dr. Rațiu s'ar arătat dușmănoasă oamenilor I. P. S. Sale Mitropolitului Meșianu și a tuturor celor pe cari noi îi combatem, pe teren politic și bisericesc.

Alegerea lui Ioan dela Buceci de membru al Academiei i-se pare însă și „Tribunei” o batjocură atât de cruntă, că se simte datoră a-și ridica glasul, zicând (în numărul 218...) următoarele:

„Ioan dela Buceci”. Punem titlul autorului, pentru-că titlul „cărții” de care este vorba, nu merită să figureze în publicitate. Plină fiind de celea mai scârboase și mai grosolane pornografii, ar fi să ne facem părți la scandalul ce constituie, dacă am maiomeni numele unei cărți atât de infecte și infectătoare; ar fi să ne facem propagatorii imoralității obscene, de care abudează această tipăritură, și astfel vrând nevrând complici ai unui „Ioan dela Buceci”.

„Productul „suflătesc” al acestui autor s'a prezentat sub o numire generală, care nu lasă nici măcar să bănuiești ce cuprinde, cu atât mai puțin că ar putea cuprinde atâtă infecțiune imorală, câtăjde fapt cuprinde. De aceea a fost posibil, ca ea să fie anunțată de ziare și reviste, și să fie trecută în lista cărților cari se recomandă poporului nostru, prin cele mai lăzite organe de publicitate: prin Calindare.

„Intr'adevăr, cine ar fi putut să creadă până-ce nu s'a relevat cu citații textuale, că poate să apară și la noi, — chiar a ci

în Transilvania. — o carte așa de pozitiv scandalosă ca aceea a lui „Ioan dela Buceci”:

„Ori-cât de mică și în multe privințe primitivă ar fi literatura noastră ardelenască ea a fost totuși relevată cu laude de către distinși bărbați în fruntea reviste de dincolo, pentru motivul, că la noi produsele literare au un fond solid moral și o înaltă moralitate. Și eată să acum s'arevească și la noi oameni cari în să propage imoralitatea!”

E un semn de mare perversitate morală ca cineva să se îndeletnicească a făuri, cu chiu și vai niște versuri, prin cari să spună niște trivialități și obscenități grosolane. D'apoi dacă acel cineva nu se „mulțumește” cu producerea feților sei bastarzi, ci caută să i arete lumii, — să propage prin presă imoralitatea!

„Cartea lui „Ioan dela Buceci” constituie azi un scandal literar, mai ales, că s'a adus în legătură cu numele unui barbat bătrân, pe care „Academia Română”, l'a distins de curând, alegându-l între membrii săi, ear „Asociațiunea” l'a ales între una dintre secțiunile sale cele mai importante.

„Nu ne vine a crede, că ar corespunde adevărului combinația ce s'a făcut într'un ziar. Așteptăm însă declarațiunea celui vizat, pentru-că atunci cazul ar lua un caracter și mai grav. În Franția există o academie a științelor morale. La noi, Români, și locul acesteia îl ocupă „Academia Română” care are premii importante pentru opere morale. „Asociațiunea” însăși a scris concursuri pentru scrieri morale și moralizatoare. Ar fi deci culmea scandalului, ca un membru al „Academiei Române” și membru al secției ist rice a „Asociațiunii” să se găsească a fi propagator al imoralității prin presă, lucru considerat ca delict grav și de legile civile ale țării.

Ear în numărul dela 2 Dec., după ce s'a încredințat că Ioan dela Buceci nu este altul decât cavalerul de Pușcariu, scrie:

„dacă Ioan dela Buceci merită să mai figureze între membrii Academiei Române, între imortali nostri, atunci popa Bontii merită, cu acelaș drept premiul Năsturel-Herăscu cel de 12 mil lei!”

Cum s'a putut, cu toate aceste, ca Ioan dela Buceci, autorul unei triviale „opere” să ajungă între imortali nostri?

Eată cum. Cei care recomandă și face sgomot când vorba e sa se aleagă vre-unul dintre ardeleni, e dl V. Babeș. D-sa propuse pe dl Pușcariu încă în anul trecut, când Academia a ales, în urma propunerii d-lui D. Sturdza, pe P. S. Sa Episcopul N. Popea.

Căzut în anul trecut cu propunerea sa, dl Babaș — îl știm ce fire tenace are — a venit însă astă primăvară și ajutat de unul din nepoții lui Ioan dela Buceci (Dr. Emil Pușcariu, p'atunci secretar general al ministerului de culte; dinastia Pușcariu e mare adevă: dă funcționari înalți și la Budapesta și la București) a înformat Academia așa fel, în cât ni-a prezentat că n'am avea literat mai savant ca pe Ioan dela Buceci și profitându-se de lipsa câtorva academicieni cunoscători ai relațiilor de la noi, între cari și dl Maiorescu, care, alături cu dl D. A. Sturdza, susținea candidatura d-lui Ioan Bianu,

s'a ales, la limită, Ioan dela Buceci.

Prin intriga deci, caracteristica tuturor faptelor mai de seamă ale d-lui Babeș, care nu s'a genat să ducă în Academie considerațiuni politice, susținând pe Pușcariu nu pentru-că ar avea merite literare, ci pentru-că în politică luptă împreună, după cum și candidatura P. S. Sale Episcopului Popea o combătuse nu pentru-că n'ar avea merite acest venerat prelat, ci pentru-că pe teren Popea întotdeauna demasca uneltirile lui Babeș.

Suntem cu toții datorii să protestăm împotriva acestor fel de apucături ale d-lui V. Babeș, asupra cărui cade întreg odiul că Ardelenii sunt reprezentați în Academie printr'un tip atât de detestabil cum este Ioan dela Buceci. D. Babeș ni-a făcut de ris nu numai pe noi, în sinul cărora și cel din urmă învățator este mai vrednic de cinste de cât Ioan dela Buceci, dar a dovedit că nu ține nici la prestigiul Academiei Române, ci numai pentru a-și satisface plăcerea de a da nimb unui prieten politic al său, a contribuit ca la noi toată lumea să se mire: cum cea mai înaltă instituțiune culturală a primit în sinul ei pe un pornograf de cea mai ordinară specie?

Noul custode al coroanei. Eri, în 4 Decembrie n., camera ungară a avut o ședință extra-ordinară. S'au adunat la un loc deputații și membrii Casei magnafilor în mare număr, având să aleagă un nou custode al coroanei în locul decedatului Szávay. Ședința a fost prezidată de contele Căky Albin. Candidați din partea Majestății Sale pentru această înaltă dignitate au fost: contele Széchenyi Béla, baronul Józika Simu, baronul Podmaniczky Géza și Kavass Ferencz. Dela început se prevedea, că majoritatea voturilor avea s'o întrunească contele Széchenyi Béla, care a și fost declarat ales între ovații însufleșite ale majorității. Despre rezultatul alegerii a fost imediat încunostințat și Majestatea Sa Monarchul, înaintea căruia noul custode în aceeași zi a depus jurământul în mijlocul obicinuitelor solemnități. Imediat după alegere noul custode a rostit în camera deputaților o vorbire, în care a accentuat, că simte sarcina grea a noiei dignități și știe, că alegerea sa o mulțumește memoriei tatălui său. Vorbind despre coroană, contele Széchenyi a zis, că ea e simbolul constituției, al libertății a unității imperiului și al indivizibilității.

„Părinții” patriei s'au împutășat cu unul. Intre leaderii partidului popular catolic figurase odinioară și dl Asbóth János, azi însă nici el însuși nu știe al cui este

și cărui partid să se alăture. În ședința de Sămbătă a Camerei a vorbit și dînsul la chestia bugetului și în expunerile sale s'a răboit îndeosebi cu partidul, din care făcuse parte, și care azi nu-l poate de loc mulțumi. În urma vorbirii sale foști colegi din partidul popular aveau de gând să-l scarmene puțin pe dl Asbóth în ședința de luni; dînsul însă, fiind pregătit la asta, l'a prevenit și și-a tras consecuențele: a abzis de mandatul său din cercul Nagy-Marton, ceea-ce presidential a anunțat camera spre marea surprindere a colegilor. Deputatul Asbóth a încunostințat în scris despre acest pas al său și cercul, care-l reprezenta și declară, că azi numai politica actualului guvern, condus de Szóll, îl poate mulțumi și, prin urmare, acestuia va ave în viitor să-și ofere serviciile și aptitudinile.

Politică economică.

Țeara noastră, bogată în vite, avea înainte un frumos isvor de venituri din exportul vitelor și al cărnii. Este știut însă, că în timpul din urmă, cu deosebire decând între Viena și Pesta durează încordările, s'a îngreunat situația producătorilor „patrioți”. Viena, în special, a pus taxe cari au darul de a îngreuna prezentarea vitelor maghiare în piața capitalei împărăției.

Li-a mai rămas deci compatrioților noștri „economisți naționali” prospectul de a exporta rimători în... Germania.

La congresul Societății economice din Ungaria însă, Jeszenszky Pál, însărcinat să studieze această chestie, raportează că în Germania s'a pornit o febrilă activitate în direcția de a-și putea acoperi nevoile de această ordine prin cultura de vite și în special a porcilor în Germania. Ear pe de altă parte, și chiar în legătură cu această tendință, nici o garanție nu există că, la reînnoirea convențiilor comerciale, pentru Ungaria se vor pune clause favoritoare spre a-și găsi o compensație pentru pierderile suferite în tragerea de degete cu Austria.

Știut este, că pentru exportul cărnii de vite cornute, România și-a asigurat în Austria o prietnică poziție, luând apa de la moara Ungariei.

După părerea raportorului pomenit, Ungarii ceea-ce îi rămâne de făcut în actuala stare de lucruri, este, întâiu să taie importul de rimători ce se face în țara noastră din Serbia, ear pentru propria producțiune de porci să se facă asociațiuni de căsăp și pregătire a cărnii, care va putea să cucerească teren, să fie desfăcută în Austria. Inițiativei private i se cere aci multă trudă, și chiar și sacrificii.

Eată dar, în ce consistă politica economică maghiară: să te strici cu cei ce și-au dat cel mai mare câștig, să visezi „independența economică”, pentru a te ruina singur, și apoi pentru a isbi și în ajutoarele tale, cum se învederează măsura ce se propune față cu Serbia.

Din public.

Inaugurare de stabiliment medical.

In nou arangeatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate in cura naturală, se vor practica următoarele metode de lecuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exercitați în mănuierea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriul. 15 bilete 6 fl. 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală)

Băi electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrei, boalelor de nervi, audiației, boalelor de sânge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aici se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boala femeștii, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de pucoasă: pentru boala de inimă, nervoase și organice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor, anemie, nervozitate și boala de femeie. 15 bilete 16 fl. 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru cazuri mai puțin grele de boala amintite la băile de pucoasă. 15 bilete 11 fl. 1 bilet 80 cr.

Băi de sare sulfuroasă: pentru cazurile mai grave de boala amintite la băile de pucoasă. 15 bilete 18 fl. 1 bilet 1 fl. 40 cr. (Băile sulfuroase vor putea fi urmate numai de la 20 luna curentă).

Băi electrice. Băi feradice și galvanice: pentru nervozitate, slăbire de nervi, ipocondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancă, și lecuirea morficisaului. 15 bilete 15 fl. 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalajii: în cameră de inhalajii contra boalelor de gât și de plămâni. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svodeză pentru copii, contra îngustimii pieptului, boalei de cord și cocoase; pentru grăsimia cordului, boala de intestine și ficat, boala de inimă orga-

nice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea cazului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fie-care bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Ori-ce faptuire se întâmplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela orele 6 dimineața până la 7 seara; ordinațiunile dim. orele 8—9, d. am. 2—4.

Dr. HECHT,

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) No. 3.
(Intrare în stradă vis-à-vis de Teatru,
între prăvăliile Maresch și Szabó).
Telefon 270.

Calendar pe anul 1901

s'a pus sub presă

și va apare cu înd în editura

Tipografiei Diecesane

(Arad).

Material foarte variat cuprinzând:

Literatură,

istorie,

afaceri bisericesti,

parte economică,

têrgurile,

povești de tot felul

și 22 ilustrațiuni (chipuri).

Între acestea: *portretul P. S. Sale Episcopului Goldiș.* —

Dintre tablourile dela instalare. Prea Sfinții Episcopi Popea și Goldiș pe pragul bisericii (înbrăcați în ornate). 8 chipuri cu călăreții și mulțimea mare dela instalare; biserica rom. ort. din Oradea (2 chipuri: exteriorul și iconostasul bisericii I), mănăstirea din Gaiu etc. etc.

— *Toate pe hârtie fină, încât ori care se va pute pune în ramă.* —

Prețul calendarului va fi moderat, ea și cel mai sărac să și-l poată procura.

Celor cari vor desface din aceste calendare, se va da rabat. Se atrage atenția d-lor preoți și învățători.

Învitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an Cor. 20.—
Pe 1/2 an 10.—
Pe 1/4 an 5.—
Pe o lună 2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii abonați sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“.

Se caută soție

din partea unui om fără faimă cu un venit sigur de Cor. 24 pe an. Se cere dela femeie ca ea se aibă un venit anual cam 5—600 Cor. Doritorile să se adreseze la „Bunavoință“ în Cluj Șiria (Világos.) Postrestanța

Tipografia „Tribuna Poporului“ arangiată fiind cu material nou primește spre executare:

Tipărituri de bancă,	Carti,	Ordonanțe tipice
Invitări la nunți,	Broșuri,	Anunțuri funebre, etc.

Cele mai moderate prețuri!

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu chărți geografice — — — — —	—	70
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — —	1.—	—
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	2.—	—
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	80
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	2.—	—
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	4.—	—
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	2.50	—
8.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului — — — — —	1.20	—
Prețul „Coroanei“ — — — — —	1.60	—
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secuța născ. Truția — — — — —	1.—	—
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	1.—	—
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	3.60	—
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	1.60	—
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. — — — — —	5.—	—
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	1.50	—
15.) Instrucțiuni populare despre Datorițele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz — — — — —	1.20	—
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.		

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.